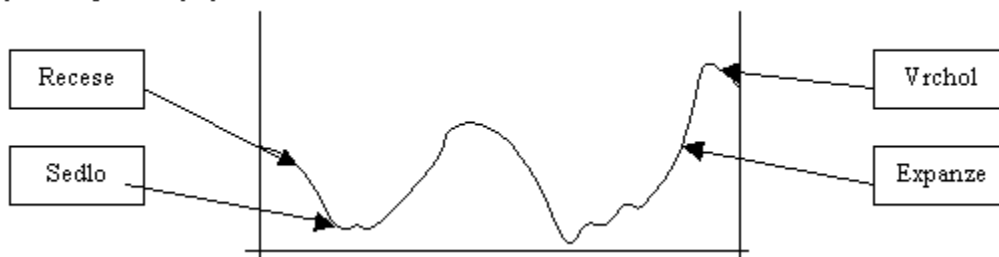


# Hospodářský cyklus

**Hospodářské cykly** jsou výkyvy celkové ekonomické aktivity vyznačující se současnou expanzí nebo kontrakcí produktu ve většině sektorů ekonomiky. K hospodářskému cyklu dochází, jestliže skutečný GNP vzhledem k potenciálnímu produktu roste (expanze) nebo klesá (kontrakce nebo recese). Dnes se hospodářský cyklus rozděluje na fáze a to na vrchol, recesi, sedlo a expanzi. Expanze následuje po recesi a body obratu leží mezi nimi. Průběh cyklů je nepravidelný a je rozdílná i délka cyklů. Hospodářské cykly jsou si ale často velmi podobné. Zdrojem cyklického vývoje mohou být posuny agregátní poptávky.

Graf 1: Hospodářský cyklus



## Teorie cyklu

Existuje mnoho teorií cyklu a ty se dají v zásadě rozdělit do dvou hlavních kategorií a to na primárně vnější a primárně vnitřní teorie cyklu. Vnější teorie nacházejí příčiny hospodářského cyklu ve výkyvech něčeho vně ekonomického systému jako např. klima, války apod. Oproti tomu vnitřní teorie hledají příčiny hospodářských cyklů uvnitř ekonomického systému.

Např.

### Teorie politického hospodářského cyklu

patří mezi vnější teorie hospodářského cyklu. Vychází z toho, že volení zástupci obyvatel mohou díky fiskální a monetární politice manipulovat s ekonomikou tak, aby podpořili své volební výsledky. Obvykle to znamená, že po volbách se zavede tuhý úsporný hospodářský režim a zhruba rok před volbami se začne prosazovat expanzivní hospodářská politika.

## Teorie ekonomického růstu

**Ekonomický růst** představuje zvýšení potenciálního GNP. Požije-li se pojem hranice produkčních možností (PPF), může se znázornit ekonomický růst jako posun této hranice severovýchodním směrem. Ekonomický růst se většinou měří jako roční tempo růstu reálného GNP (nebo reálného potenciálního produktu) určité země.

### Hranice produkčních možností

je graf kombinující statky. Které může daná země s danými zdroji a prostředky produkovat. Bodů ležících vně PPF (severovýchodně od ní) nelze krátkodobě dosáhnout. Oproti tomu body, které leží uvnitř představují neefektivnost produkce dané země (nejsou využity všechny zdroje a prostředky). + obr.

## **Zdroje ekonomického růstu**

Mezi hlavní zdroje ekonomického růstu patří: růst výrobních faktorů (zejména práce a kapitál), růst celkové produktivity výrobních faktorů, kterou zapříčiňují faktory jako vzdělání, inovace, technologie, úspory z rozsahu, vědecký pokrok apod.

Fuchs, K., Tuleja, P. *Základy ekonomie*. Praha: Ekopress, 2005. ISBN 80-86119-94-7

Fuchs, K. *Základy ekonomie*. Brno: MU Brno, 1998. ISBN 80-210-17775-5

**www.miras.cz**